

Estirant el fil de la baldufa

Un projecte de mediació en arts escèniques de la Xarxa Transversal,
en col·laboració amb la companyia La Baldufa

Publicació digital

Estirant el fil de la baldufa

Edició

Consorci Transversal, Xarxa d'Activitats Culturals

Coordinació editorial

Albert Grabulosa Reixach

Disseny gràfic

Juli Montsalvatge

Correcció

Jenni Rodà Casado

Fotografia i vídeo

David del Val (La Baldufa)

Amanda Bernal Pérez

Julià Rocha Pujol

Javier Burgos

Consorci Transversal, Xarxa d'Activitats Culturals

Llicència

Creative Commons (CC BY-NC-SA 4.0)

Primera edició digital

Gener, 2026

04. Presentació

05. Qui és qui

05. Transversal, Xarxa d'Activitats Culturals

09. La Baldufa

11. Entrevista a Lucía Miranda

12. Canviar les regles del joc I

14. Canviar les regles del joc II

17. Cronologia

19. Trobades en xarxa

39. Un batec compartit

46. L'art de fer que les coses passin

63. Ecosistemes

81. Una conclusió

82. Tacte remot

Estirant el fil de la baldufa

Crònica d'un procés de producció, creació i mediació artística que es desenvolupa entre el setembre del 2023 i el novembre del 2026.

Els deu teatres de la Xarxa Transversal i la Companyia de Comediants La Baldufa, acompanyats per Cristina Alonso Martín i César Compte Margalef (DC2 Escena), decideixen enxarxar-se en un projecte compartit.

La Taula d'Arts Escèniques de la Xarxa Transversal vol situar la mediació artística entre les seves iniciatives prioritàries i fer un pas més en el model de relació entre teatres, companyies i públic.

La Companyia de Comediants La Baldufa cerca programadores i programadors d'arts escèniques per involucrar-los en el procés creatiu d'una nova producció i establir un lligam més estret entre qui crea i qui programa.

Les deu ciutats de la Xarxa Transversal i La Baldufa comparteixen intenció: canviar les regles del joc i trastocar les inèrcies entre teatres i companyies, trencant les lògiques de la programació artística, cocreant i agregant la mediació cultural a la programació dels teatres.

Transversal, Xarxa d'Activitats Culturals

El Consorci Transversal, Xarxa d'Activitats Culturals és un consorci públic que aplega deu ciutats mitjanes de Catalunya que col·laboren en l'àmbit de la cultura i es beneficien dels avantatges de treballar en xarxa.

L'objectiu d'aquesta xarxa és promoure i optimitzar les iniciatives culturals de les ciutats que la integren, donant suport a noves propostes en tots els àmbits de la creació i la cultura contemporànies: arts visuals, escèniques, musicals, multimèdia, literàries...

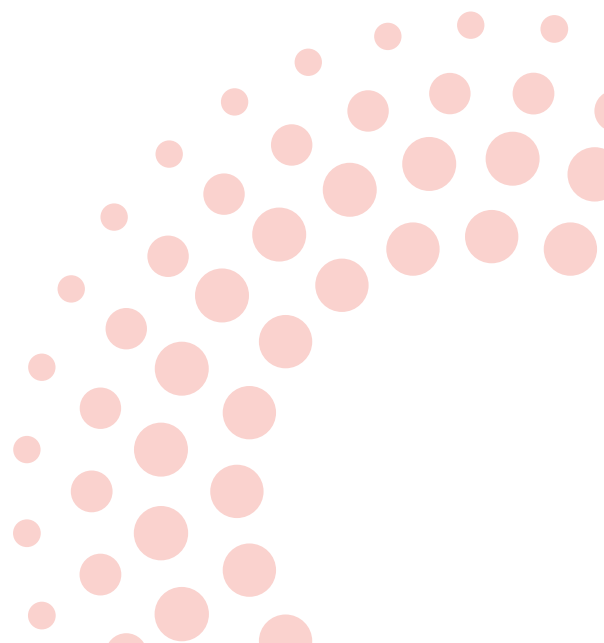
Alguns dels principis inspiradors de Transversal són: assumir la producció de noves propostes, incentivar l'intercanvi d'iniciatives culturals entre municipis, optimitzar recursos materials i humans, facilitar el reequilibri dels serveis culturals i generar sinergies amb altres agents culturals, artistes i centres de creació.

La Xarxa Transversal ha impulsat i ha programat espectacles, concerts, exposicions, activitats formatives i projectes de producció pròpia en l'àmbit de les arts visuals, les arts escèniques o la mediació cultural.

“La suma d'esforços facilita a les ciutats prendre iniciatives que seria complicat engegar de manera individual. El suport mutu (el fet d'argumentar que és un projecte comú i no pas una iniciativa puntual d'un teatre) desencalla sovint processos a nivell municipal.”

Laura Cuenca Soro

Coordinadora d'activitats de la Xarxa Transversal

Les 10 ciutats

SANT CUGAT - Teatre Auditori Emma Vilarasau

GRANOLLERS - Teatre Auditori

REUS - Teatre Fortuny

FIGUERES - Teatre municipal El Jardí

OLOT - Teatre Principal

VILANOVA - Teatre Principal

GIRONA - Teatre Municipal

MANRESA - Teatre Kursaal

MATARÓ - Teatre Monumental

TORTOSA - Auditori Felip Pedrell

"Les realitats i els ritmes de les ciutats són molt diferents. Per plantejar nous projectes han de trobar un punt en comú que sumi per a tothom. Calen concessions de totes les parts (i flexibilitat per acollir propostes que poden no encaixar del tot amb les línies de treball de cada equipament)."

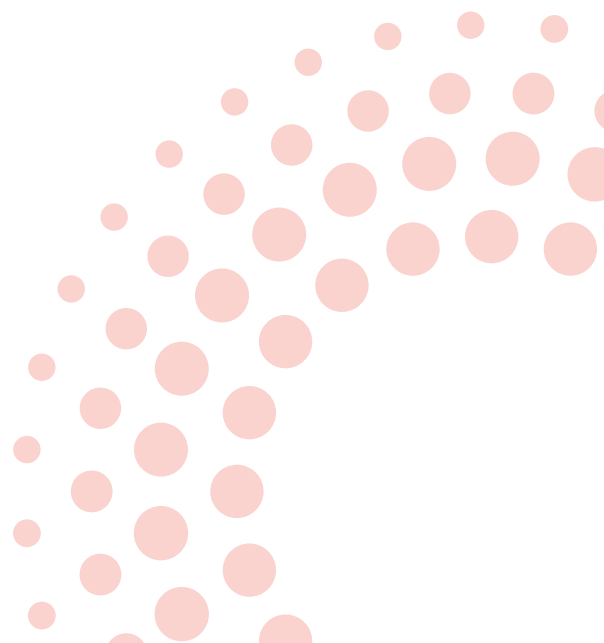
Núria Pascal Pujadas

Coordinadora d'activitats de la Xarxa Transversal

"El treball en xarxa ha generat contextos d'oportunitats entre les mediadores culturals, les programadores i la Xarxa Transversal per poder crear conjuntament el nostre imaginari de mediació cultural."

Laia Selvi Figueres

Mediació Reus

La Baldufa

La Companyia de Comediants La Baldufa es funda a Lleida l'any 1996.

Des de fa més de vint-i-cinc anys aposten per crear espectacles d'arts escèniques adreçats a tots els públics, tot i que especialment al públic infantil i familiar.

Senten el teatre com un compromís envers la societat i per això fan espectacles que puguin interpel·lar els espectadors. Les seves creacions són una mescla d'aquest compromís social amb un món visual propi, que beu sobretot del clown i del teatre gestual, però també d'altres disciplines i de l'interès pel mestissatge artístic.

www.labaldufateatre.com

Fantasmes de Guerra

La Baldufa encarrega a Lucía Miranda la direcció escènica d'aquesta nova producció. La seva experiència com a art-educadora i mediatadora cultural es considera fonamental a l'hora d'encaminar una peça que, ja de bones a primeres, es planteja com un procés obert a la cocreació i la mediació cultural.

Fantasmes de Guerra és una obra que s'inspira en el llibre *Érem feres*, de l'historiador Oriol Riart. Un espectacle que mira cap a la Guerra Civil en clau d'humor i que convida a infants, joves i adults a compartir una història sobre l'amistat, l'absurditat dels conflictes, el valor de les paraules i un últim intent de reconciliació.

Entrevista a Lucía Miranda

Canviar les regles del joc I

Canviar les regles del joc I

Tot comença en un moment de reflexió compartida, en el marc d'una trobada a la Taula d'Arts Escèniques de la Xarxa Transversal. Hi emergeix la necessitat d'aprendre col·lectivament i de revisar els processos des d'on s'han construït, fins ara, les relacions entre teatres, artistes i públics. S'expressa una necessitat d'obrir els teatres, no només com a espais físics, sinó com a espais de pensament, relació i transformació. Una necessitat de prendre distància d'una dinàmica cultural fortament condicionada per les inèrcies del capitalisme, pel consum (sense obviar que des de fa anys també s'hi desenvolupen projectes socials i educatius).

El que apareix, però, és la consciència que cal construir un **imaginari col·lectiu comú**, un nou relat compartit. En aquest context, s'inicia un procés de formació, d'aprenentatge i de trobades que ens convida a repensar què vol dir portar projectes artístics en el segle XXI, què hem de deixar de mirar i on hem de posar el focus. És un viatge apassionant, fet de moltes persones i de molts equips, amb la voluntat clara d'entendre la cultura com un procés. Sabem que els canvis no són fàcils: hi ha estructures, institucions i administracions amb dinàmiques molt consolidades. Però també creiem que aquests processos permeten transformar des de dins per poder projectar, després, una resposta a les necessitats reals de la ciutadania.

Vivim un moment en què la institucionalització de les pràctiques culturals sovint consolida inèrcies i maneres de fer que ja no responen al present. Així doncs, deu ciutats que es coordinen per pensar la mediació des d'una perspectiva institucional compartida representen una oportunitat singular per situar altres conceptes al centre.

I és en aquestes circumstàncies que es produeix la trobada entre una xarxa que vol repensar el model clàssic de relació entre teatres, artistes i públics, i una companyia (La Baldufa) que no busca només exhibir, sinó trobar suports per **canviar les regles del joc**. I hi ha un context que demana, amb urgència, altres maneres de fer, més obertes, més compartides i més responsables. És en aquest punt d'intersecció on neix el projecte de mediació entre la Xarxa Transversal i La Baldufa: com una confluència de voluntats que entenen la creació no pas com un acte aïllat, sinó com un procés relacional, sostingut en el temps i amb retorn social.

El que es proposa no és només un projecte, sinó una manera de treballar que es reivindica com a **acció política**: situar les persones, els vincles i els processos al centre, assumir el risc, la corresponsabilitat i la transformació com a part de la pràctica cultural.

Aquest canvi de mirada també transforma la relació amb els artistes. Ens convida a establir vincles més horitzontals i a reconèixer que crear és un procés que necessita espai, escolta i corresponsabilitat. És una aposta per una pràctica professional més propera i més justa que vol situar les persones — i no només els espectacles — al centre.

Taula d'Arts Escèniques de la Xarxa Transversal

Canviar les regles del joc II

Canviar les regles del joc II

Hem fet aquesta *locura* perquè volem qüestionar els marcs existents, proposar alternatives i demostrar, a través de la pràctica, que altres formes de relació entre creadors, institucions escèniques i ciutadania no només són possibles, sinó també necessàries. Assumim la creació artística com un procés a foc lent, on el temps, la cura i la interlocució constant amb els equips dels centres d'exhibició esdevenen una metodologia compartida.

Fantasmes de guerra s'ha estat gestant en un context de polarització creixent i de retrocés democràtic alimentat per discursos d'extrema simplificació, amb la ultradreta guanyant presència tant en l'esfera pública com en la privada. En circumstàncies com aquestes, la cultura adquireix un paper crucial: es converteix en una eina per generar pensament crític, per reforçar els imaginaris col·lectius i per recompondre vincles comunitaris erosionats. No es tracta només de contrarestar ideologies, sinó de reconstruir les condicions que fan possible una convivència realment democràtica: educació, sensibilitat estètica, empatia i responsabilitat comunitària.

Així, el projecte no es limita a la producció d'una peça escènica, sinó que activa un ecosistema de reflexió i participació que incideix directament en el territori i reconeix que l'impacte cultural real només emergeix quan la creació es vincula amb les persones, amb els seus relats i amb les seves maneres d'organitzar-se.

En definitiva, aquesta proposta aspira a redefinir les regles del joc cultural a partir d'un gest propositiu i demostratiu: construir, des de la pràctica artística, un model capaç d'articular creació, pensament i comunitat per imaginar formes més justes, sostenibles i compartides de vida col·lectiva.

La Baldufa

Estirant el fil de la baldufa

Una seqüència temporal

Cronologia

	PÀG.	
Trobades en xarxa	21	<u>27 i 28 de setembre del 2023</u> Trobada de la Xarxa Transversal a Can Fulló (Argentona)
	24	<u>15 de febrer del 2024</u> Trobada de la Xarxa Transversal a l'Institut del Teatre (Barcelona)
	27	<u>13 de març del 2024</u> Primera sessió de formació en mediació a La Capella (Barcelona)
	30	<u>22 d'abril del 2024</u> Segona sessió de formació en mediació al Teatre L'Artesà (El Prat de Llobregat)
	33	<u>5 de juny del 2024</u> Tercera sessió de formació en mediació al Centre d'Art Cal Massó (Reus)
	36	<u>18 de juny del 2024</u> Quarta sessió de formació en mediació al Teatre Municipal de Girona
	PÀG.	
Un batec compartit	41	<u>29 d'agost del 2024</u> Publicació del vídeo de La Baldufa, <i>Nova Creació'25</i>
	43	<u>21 de novembre del 2024</u> Reunió de la Xarxa Transversal per escollir projecte a El Modern, Centre Audiovisual i Digital (Girona)

L'art de fer que les coses passin	PÀG.	
	48	<u>26 de març del 2025</u> Primera reunió del grup motor a La Unió d'Alpicat
	51	<u>10 d'abril del 2025</u> Segona reunió del grup motor al local de La Baldufa (Lleida)
	54	<u>4 de juny del 2025</u> Primera jornada de treball per desenvolupar les propostes de mediació al Teatre L'Artesà (El Prat de Llobregat)
	57	<u>25 de juny del 2025</u> Reunió telemàtica entre mediadores
	60	<u>10 de setembre del 2025</u> Segona jornada de treball per desenvolupar les propostes de mediació a El Canal (Salt)

Ecosistemes	PÀG.	
	66	<u>Novembre del 2025</u> <i>Fantasmès de guerra</i> a Sant Cugat del Vallès
	68	<u>Febrer del 2026</u> <i>Fantasmès de guerra</i> a Granollers, Reus i Figueres
	72	<u>Març del 2026</u> <i>Fantasmès de guerra</i> a Olot, Vilanova i la Geltrú i Girona
	76	<u>Abril del 2026</u> <i>Fantasmès de guerra</i> a Manresa i Mataró
	79	<u>Novembre del 2026</u> <i>Fantasmès de guerra</i> a Tortosa

Trobades en xarxa

Teixir múscul col·lectiu

Hi ha una força que no s'exerceix amb el braç, sinó amb la persistència. Una musculatura que no es teixeix al gimnàs, sinó entre converses, dubtes i mirades que es reconeixen i s'acompanyen en el saber i en el no saber. El treball en xarxa és aquest exercici lent i obstinat d'orientar-nos plegats cap a allò que volem fer néixer, d'estirar els fils que ens uneixen fins a teixir una trama prou ferma per sostenir la complexitat del món.

Quan treballem en xarxa, no busquem tant l'acord com el ritme compartit. La diversitat de veus, territoris i maneres de fer no és un obstacle, sinó el paisatge viu on el procés es desplega. La xarxa es construeix quan acceptem que no habitem un món únic, sinó molts que es toquen i es transformen mútuament; quan aprenem a escoltar el que ressona en l'altre un saber que no és el nostre, però que el complementa. És en aquesta cohabitació de diferències, sense urgències per unificar-les, on el sentit d'allò comú s'expandeix i es renova.

(Nota d'autor: el consens no és una meta, és una manera d'anar juntes.)

Aquest projecte ha estat, precisament, una escola d'aquesta musculatura invisible. Al seu cor hi batega una comunitat de persones —tècniques, mediadores i cuidadores del territori— que han après a reconèixer-se com a parts d'un mateix organisme, cadascuna arrelada al seu lloc, amb les seves singularitats i maneres de veure, però sent part d'una conversa més gran.

Han passat de coincidir a interlocutar, de treballar en paral·lel a sostenir-se mútuament, de pensar només en la seva tasca a fer-ho com a xarxa. I no des de la urgència, sinó des de preguntes que convoquen altres maneres de mirar i que ens projecten cap a nous imaginaris en el present. Dificilment serem capaços de construir allò que no som capaços d'imaginar. Per això la xarxa és també un espai per estirar els límits del possible i donar forma a allò que encara no té nom. Una xarxa viva no necessita ordres: es mou per intuïció i per confiança, i sap que el valor del fet col·lectiu no rau en la uniformitat, sinó en la capacitat d'harmonitzar el plural.

(Nota d'autor: una xarxa és un ecosistema, no una estructura.)

El procés compartit no ha estat una suma de voluntats, sinó una pràctica d'afinar-se. Cada trobada ha estat un exercici de respiració comuna: inspirar el que l'altre proposa, expirar el que una mateixa pot aportar. I així, a poc a poc, s'ha anat teixint una consciència nova, un saber fer que no és propietat de ningú però que pertany a tothom. D'aquí en surt una comunitat que no només coopera, sinó que aprèn a pensar col·lectivament. Que entén que treballar en xarxa no és repartir tasques, sinó compartir sentit. Que sap que la força de la xarxa rau en la seva fragilitat, en la seva capacitat d'escoltar i de transformar-se amb cada nou gest.

(Nota d'autor: quan una xarxa es reconeix com a comunitat, el futur deixa de ser un horitzó i es converteix en un espai habitable.)

Cristina Alonso Martín i César Compte Margalef

DC2 Escena

27 i 28 de setembre del 2023

Can Fulló
(Argentona)

27 i 28 de setembre del 2023

Trobada de la Xarxa Transversal a Can Fulló (Argentona)

Els membres que integren la Taula d'Arts Escèniques de Transversal es reuneixen a Can Fulló (Argentona) per reflexionar sobre els futurs projectes en l'àmbit de les arts escèniques, consensuar prioritats i definir el full de ruta per al quadrienni 2024-2028.

L'organització d'aquesta jornada sorgeix arran d'una necessitat ja expressada en trobades prèvies: reflexionar sobre els punts de contacte entre les ciutats de la Xarxa i sobre quines haurien de ser les iniciatives prioritàries.

La trobada permet centrar el focus en allò que realment interessa als equipaments. S'acorda que els valors comuns siguin la creació, els drets culturals i la cooperació, i que els processos de mediació cultural en siguin una de les principals línies de treball.

El següent pas serà la realització d'un programa de formació en mediació per a les agents culturals de la Xarxa.

"Fer xarxa es va confirmar com un element clau per compartir mirades, optimitzar recursos i enfortir vincles entre teatres. Des d'aquesta dinàmica comuna, es va poder plantejar un full de ruta que contribuís a la sostenibilitat del sector cultural i al creixement dels equipaments i de les seves professionals."

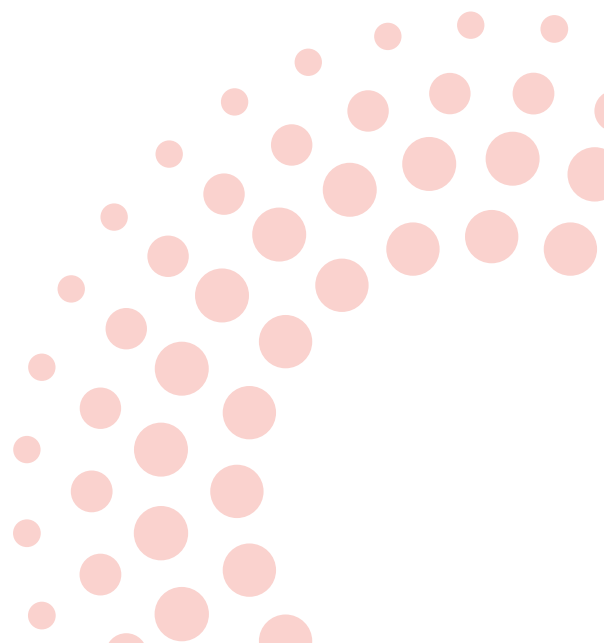
Giulia Poltronieri

Dinamitzadora cultural

"Els principals avantatges del treball en xarxa són la possibilitat d'enriquir-se d'experiències i de compartir processos que milloren la pròpia experiència."

Marc Ballester

Mediació Tortosa

15 de febrer del 2024

Institut
del Teatre
(Barcelona)

15 de febrer del 2024

Trobada de la Xarxa Transversal a l'Institut del Teatre (Barcelona)

Representants de la Taula d'Arts Escèniques de la Xarxa Transversal es reuneixen amb Cristina Alonso Martín i César Compte Margalef, responsables del disseny del programa de formació en mediació.

L'objectiu és que la formació respongui a **reptes i necessitats** dels equipaments de la Xarxa i que serveixi com a base per dissenyar un projecte de producció pròpia i de mediació en arts escèniques, amb la intenció d'intervenir el model clàssic de relació entre els equipaments, els artistes i el públic.

Reptes i necessitats

Hi ha pocs mecanismes de relació amb altres comunitats o amb els artistes més enllà de la compravenda dels espectacles.

Caldria superar el concepte de consum cultural i treballar per la democràcia cultural.

Gran part dels equipaments no han organitzat mai un projecte de mediació propi.

Cap dels equipaments entrevistats té la figura de mediació incorporada, tot i que veurien amb bons ulls la incorporació d'aquesta figura a les seves estructures.

La majoria no poden assumir les accions de mediació o ho fan de manera testimonial.

"La mediació toca de ple en un canvi de paradigma i en com entenem els projectes socials i educatius des de la institució."

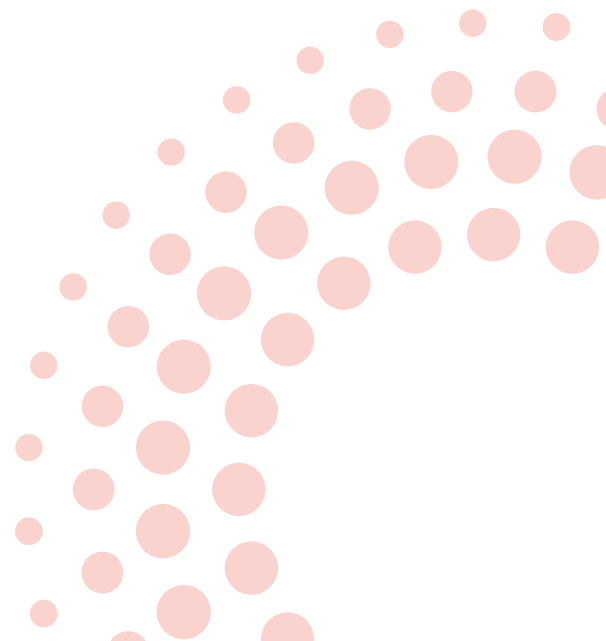
Tracy Sirés Neal

Directora del Teatre Auditori de Granollers

"És una altra manera de començar a veure les programacions, ja no des d'una faceta només d'exhibició."

Alba Cruells Roger

Gestió i programació del Teatre Principal de Vilanova i la Geltrú

13 de març del 2024

La Capella (Barcelona)

13 de març del 2024

Primera sessió de formació en mediació a La Capella (Barcelona)

Hi assisteixen representants dels equipaments de la Xarxa Transversal i membres dels equips de Cultura de cadascuna de les ciutats.

Es dedica la jornada a parlar sobre què s'entén per mediació i quin perfil haurien de tenir les persones que actuen com a mediadores.

La dinamització va a càrrec de Carmen Oviedo, de Pedagogías Invisibles, un col·lectiu amb més de dotze anys d'experiència en iniciatives d'art i educació. Des del 2022 coordinen l'Àrea d'Educació i Mediació del Centre del Carme Cultura Contemporània (València).

“La mediació cultural és una promotora de drets culturals. Podem afirmar que aquest marc de pràctiques ens permet transitar de les polítiques culturals tradicionals basades en la productivitat, la sectorització, la representativitat política i la generació d'agenda, cap a espais culturals centrats en el procés, la transversalitat, el context i la participació. En aquest sentit, la mediació cultural no pot ser un complement per apropar públics, sinó un eix estructural que ens permeti redefinir la manera de pensar i fer cultura, retornant-li la seva dimensió política, social i humana.”

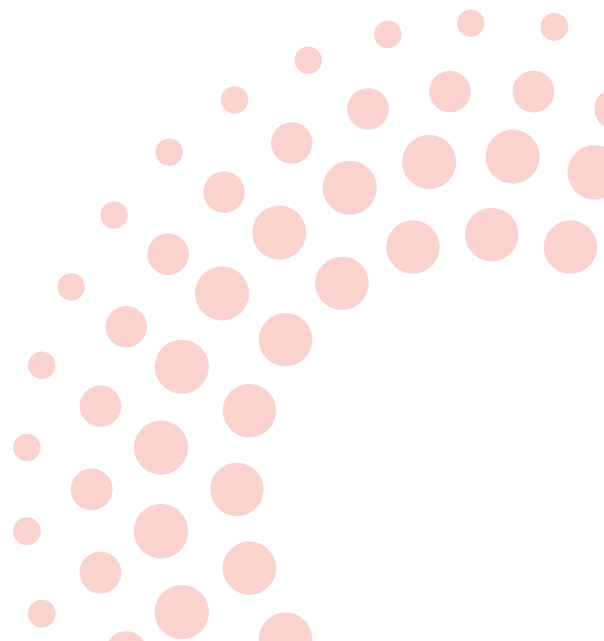
Carmen Oviedo

Pedagogías Invisibles

“Quan parlem de mediació, en realitat del que volem parlar és de drets culturals.”

Elena Carmona Sanjuán

Directora del Teatre Municipal de Girona

22 d'abril del 2024

Teatre L'Artesà
**(El Prat
de Llobregat)**

22 d'abril del 2024

Segona sessió de formació en mediació al Teatre L'Artesà (El Prat de Llobregat)

La temàtica d'aquesta segona sessió de formació gira al voltant dels equipaments culturals i la comunicació.

Al llarg del matí s'imparteix la part més teòrica, a càrrec de Juan López-Aranguren, llicenciat en Arquitectura Tècnica a l'Escola Tècnica Superior de Madrid i impulsor de programes com *Autobarrios*, *Imaginar patio*, *Residuos urbanos sólidos* o *In Love We Trash*.

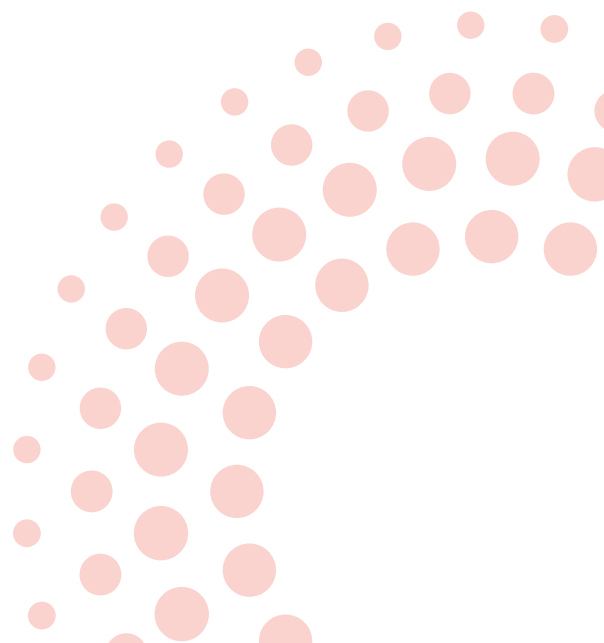
La tarda es dedica a sessions de treball per trobar idees, valors i objectius compartits. A banda dels projectes de mediació que es puguin dur a terme conjuntament als municipis de la Xarxa a curt termini, també es fa l'exercici de pensar en objectius a uns quants anys vista.

“Les iniciatives de llarg recorregut, amb la implicació de diferents entitats, persones i ciutats, i que reclamen relacions d’acompanyament sostingudes en el temps, són una eina, una manera de fer, que permet aconseguir projectes amb valors i amb un impacte real, transformador.”

Marta Aumatell

Mediació Olot

5 de juny del 2024

Centre d'Art
Cal Massó
(Reus)

5 de juny del 2024

Tercera sessió de formació en mediació al Centre d'Art Cal Massó (Reus)

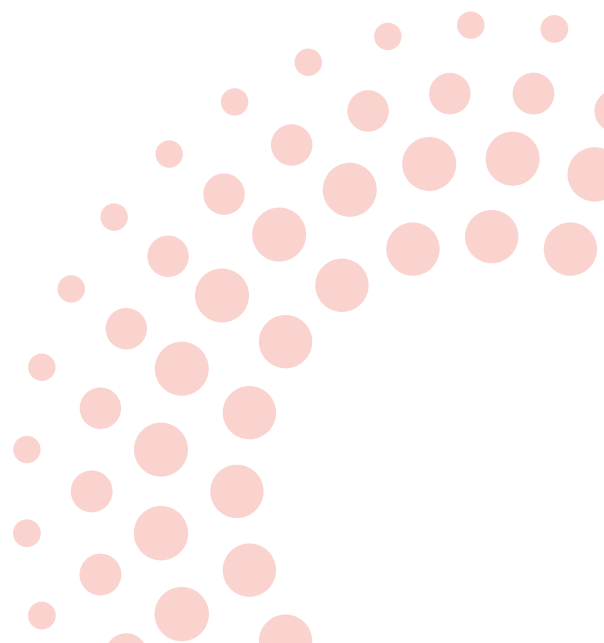
Una part de la jornada es dedica a posar les bases del projecte de producció pròpia i mediació en arts escèniques que ha de sorgir arran d'aquest programa de formació.

També hi tenen lloc les intervencions de Patricia Chamorro, com a coordinadora de l'equip de mediació del Centre del Carme Cultura Contemporània, sobre els atributs de la figura de la mediació artística, i de l'artista José Antonio Portillo, sobre la seva experiència en l'àmbit de la mediació a través d'alguns exemples pràctics com *Camins orgànics*.

“La mediació artística ofereix una nova mirada que ha d’ajudar a acompanyar els equips tècnics i directius del teatre per apropar-se a les persones des d’una altra perspectiva, més transversal i multidireccional.”

Marta Aumatell

Mediació Olot

18 de juny del 2024

Teatre
Municipal
(Girona)

18 de juny del 2024

Quarta sessió de formació en mediació al Teatre Municipal (Girona)

La quarta i última sessió se celebra al Teatre Municipal de Girona i la condueix Cristina Alonso.

La jornada s'enceta amb una xerrada de Mila Rodríguez sobre com comunicar més enllà de la programació, i una xerrada de Silvina Martínez sobre els dispositius artístics de mediació.

També s'hi desenvolupa un treball de caire més aviat intern per començar a cercar idees per al projecte de mediació artística de la Xarxa Transversal.

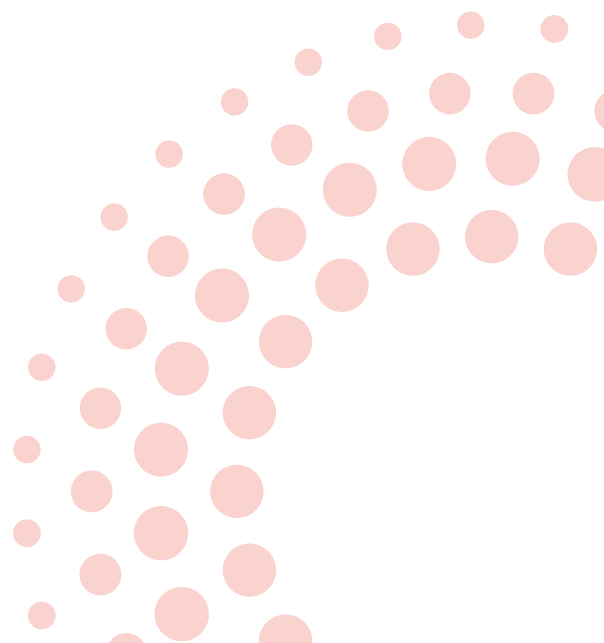
Un cop dutes a terme aquestes quatre sessions formatives, comença el procés de disseny d'un projecte conjunt i d'impuls d'una producció pròpia d'arts escèniques.

“El fet de poder participar en el procés de creació d’una peça escènica és molt enriquidor: aprens des de dins i això t’apropa molt més a l’obra i et facilita la creació del projecte de mediació. No t’hi has d’endinsar perquè ja ets a dins, ja en formes part.”

Marta Aumatell

Mediació Olot

Un batec compartit

La veu que sorgeix: un comú que s'aprèn

Hi ha moments en què allò que fem cada dia —preguntar, escoltar, dubtar— pren forma. Quan un municipi escolta sense pressa, com qui deixa que l'aire s'assenti abans de dir res, apareixen maneres de dir que no busquen predomini: maneres de respirar juntes. Veus fetes de pauses, del temps abans de respondre i del temps abans de significar.

Això és mediació: no una tècnica, sinó una disposició. Una paraula que sovint sembla massa líquida, però que aquí s'encarna. No es tracta de coordinar ni d'esmortir tensions, sinó de deixar que parlin, que desplacin, que obrin altres angles. D'entendre que el comú és fràgil: una trama que es refà amb cada gest, amb cada cos que entra, amb cada pregunta que s'obre.

(Nota d'autor: el treball conjunt de la xarxa no és un mapa, sinó un moviment.)

És un entrenament compartit en l'art de preguntar-se. Un espai on la formació no és només acumulació de coneixement, sinó un procés de reconeixement: reconèixer-se en l'altre, reconèixer que la cultura és una construcció col·lectiva i que la mediació n'és el llenguatge més humà. Aterrar la mediació és assumir que els processos no sempre conforten; que hi ha preguntes-esquerda capaces de desplaçar-nos; que cada territori reclama ser escoltat al seu propi ritme. És aprendre a preguntar-nos, a reconèixer-nos en l'altre, a sostenir un comú que no arriba com a resultat, sinó com a pràctica. No per ordenar, sinó per acollir la complexitat del que hi passa.

Saber que una sola veu pot sembrar, però que només el batec compartit fa créixer. Que treballar plegades no és repartir tasques, sinó afinar la manera com habitem el present. Per això la mediació s'aprèn fent lloc: a la conversa, al desacord, al que encara no troba paraules.

(Nota d'autor: quan els municipis es formen junts, s'obre la possibilitat d'un nosaltres actiu.)

Potser aquest és el veritable projecte: no el que s'escriu, sinó el que es respira. Aquell que diu “ens hi posem juntes” i converteix la veu que sorgeix en un espai habitable. Una comunitat de pràctica que no busca el consens, sinó la ressonància: allò que vibra entre totes i fa possible imaginar des d'un altre lloc. La veu que sorgeix no és síntesi ni programa: és un batec compartit. Un espai en moviment que recorda que el futur no arriba sol, sinó que es construeix mentre l'assagem.

Cristina Alonso Martín i César Compte Margalef

DC2 Escena

29 d'agost del 2024

La Baldufa

29 d'agost del 2024

Publicació del vídeo

Nova creació'25, de La Baldufa

La Baldufa publica *Nova creació'25* un vídeo adreçat a programadores i programadors d'arts escèniques per demanar-los la seva complicitat i col·laboració en el procés creatiu de *Fantasmes de guerra*, una nova producció de la companyia.

Proposen un nou model de relació entre qui crea i qui programa i/o produeix. Volen que les programadores participin en el procés creatiu del seu darrer espectacle, que l'acompanyin des de la fase embrionària, assistint a assajos i aportant-hi la seva mirada i les seves opinions.

Pretenen fer un pas més en la relació entre els equipaments culturals i la companyia, cocreant i incorporant certes accions de mediació que acompanyin l'exhibició de *Fantasmes de guerra* per interactuar amb el públic des d'un altre lloc i deixar una petjada més gran.

21 de novembre del 2024

El Modern (Girona)

21 de novembre del 2024

Reunió de la Xarxa Transversal per escollir projecte a El Modern, Centre Audiovisual i Digital (Girona)

Aquesta trobada té com a objectiu escollir un projecte de producció pròpia i de mediació per al 2025.

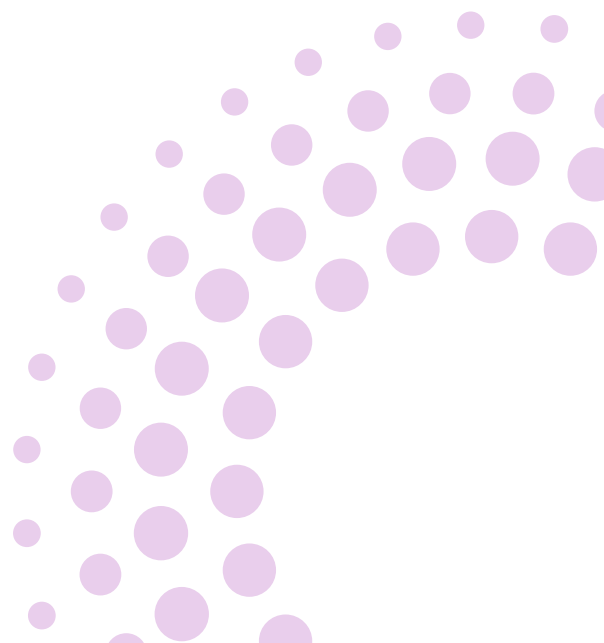
Es valoren diverses propostes que parteixen de la voluntat de treballar de manera col·laborativa i integrant la mediació artística.

Entre aquestes propostes hi ha la crida de La Baldufa i el projecte de cocreació i mediació cultural al voltant de *Fantasmès de guerra*, que finalment serà l'escollit.

"Fer i crear cultura viva, i amb cultura viva em refereixo a aquella que es crea en el present, que és dinàmica, que interpel·la la societat i que no només és una peça de museu i un espectacle puntual. Es tracta, a més a més, d'una cultura que no té preu, no té colors, no té etiquetes, no té entrades, únicament té voluntat i ganes de crear sinergies a través de la cultura."

Laia Selvi Figueres
Mediació Reus

L'art de fer
que les choses
passin

Fer visible l'invisible: el gest del mediador

Hi ha oficis que no es reconeixen pel que construeixen, sinó pel que fan possible. El de mediador cultural és un d'aquests: una presència que no s'imposa, però que transforma. El seu treball és el de qui afina les distàncies, de qui sap que la trobada no és un lloc, sinó un temps compartit. El mediador no porta solucions, porta preguntes. Sap que la cultura no s'imparteix, que s'activa. Que la seva força no és la veu més alta, sinó la capacitat d'escoltar fins que l'altre troba la seva.

(Nota d'autor: la mediació és l'art de fer que les coses passin sense que es noti qui les fa passar.)

Ser mediador és sostenir el buit abans que arribi la paraula, és cuidar l'espai com qui prepara una taula perquè hi càpiguen totes les diferències. És aprendre a llegir el clima d'una sala, el pes d'un silenci, la potència d'un desacord. És, sobretot, un exercici de confiança: confiar que la gent sap més del que creu, que els processos col·lectius tenen un ritme propi, que el sentit es construeix quan algú l'acull i el retorna transformat. El mediador és traductor i teixidor. Fa de pont entre llenguatges, entre institucions i comunitats, entre la política i la vida. Treballa amb la matèria fràgil del vincle: la relació. Sap que la seva tasca no és omplir espais, sinó obrir-los.

(Nota d'autor: la mediació no connecta punts, sinó mons.)

La seva musculatura és emocional i ètica. Escolta sense pressa, pensa en veu baixa, actua amb tacte. Fa visible l'invisible: les condicions perquè les coses floreixin. És un agent del mentrestant, un jardiner del comú, un intèrpret del possible. No busca protagonisme, sinó ressonància. No lidera, sinó que acompanya perquè els altres liderin el seu propi procés.

Quan el mediador desapareix, queda el rastre del que ha ajudat a construir: una comunitat més oberta, més conscient, més capaç de parlar-se. Aquesta és la seva obra: un espai on el diàleg esdevé pràctica i la cultura, una experiència compartida.

(Nota d'autor: la mediació no és un rol, és una manera d'habitar el món.)

Cristina Alonso Martín i César Compte Margalef

DC2 Escena

26 de març del 2025

La Unió (Alpicat)

26 de març del 2025

Primera reunió del grup motor a La Unió d'Alpicat

El grup motor està format per membres de La Baldufa (Lucía Miranda i Enric Blasi), el coordinador d'aquest projecte de producció i mediació cultural (Marc Ballester), i la responsable del programa de formació en mediació (Cristina Alonso).

Durant la reunió es parla sobre aspectes generals de *Fantasmès de guerra*, sobre els temes que s'hi tracten, sobre l'acció de mediació i sobre la figura del mediador.

Es comença a definir la idea de generar un dispositiu que sorgeixi de La Baldufa, independentment de les accions de mediació que es puguin anar desenvolupant a cada ciutat.

També es planteja la possibilitat de generar un banc de recursos a partir dels dispositius escènics que s'elaborin arran del procés de mediació. Es tractaria de donar una segona vida a aquests dispositius, que es puguin seguir utilitzant més enllà de *Fantasmès de guerra*.

“La mediació cultural esdevé el fil conductor per connectar comunitat, institució i artistes, i genera pensament crític i vincles sans.”

Laia Selvi Figueres

Mediació Reus

10 d'abril del 2025

Local de
la Baldufa
(Lleida)

10 d'abril del 2025

Segona reunió del grup motor al local de La Baldufa (Lleida)

Aquesta segona reunió del grup motor serveix per anar organitzant els detalls d'una jornada de treball programada per al proper 4 de juny amb les mediadores culturals de cadascuna de les ciutats de la Xarxa.

També es comencen a desenvolupar **idees** per al dispositiu de mediació que crearà La Baldufa per a *Fantasmès de guerra*.

Idees

Dinàmiques de joc que convidin a jugar, pensar i conversar sobre alguns dels temes que travessen l'obra.

Les activitats poden ser més dirigides o més lliures. I es poden fer abans o després de la peça.

Les persones participants no necessiten haver vist la peça per poder-hi interactuar.

El dispositiu pot parlar sobre la Guerra Civil, però també sobre altres conflictes en altres contextos.

Aquest no és un dispositiu per generar respostes o solucions, sinó diàleg i reflexió.

Un dispositiu lúdic, de reflexió i diversió.

"Els dispositius artístics de mediació són oportunitats per continuar estirant el fil que l'acció creativa ens ofereix."

Marc Ballester
Mediació Tortosa

"La transició d'espectador a protagonista és la materialització d'una cultura entesa com a eina d'emancipació. Quan la ciutadania es converteix en protagonista, el dret a la cultura deixa de ser una cosa que es rep (un servei) per esdevenir una cosa que s'exerceix (una pràctica de ciutadania activa i democràtica)."

Laia Selvi Figueres
Mediació Reus

4 de juny del 2025

Teatre L'Artesà
**(El Prat
de Llobregat)**

4 de juny del 2025

Primera jornada de treball per desenvolupar propostes de mediació al Teatre L'Artesà (El Prat de Llobregat)

A la trobada del Teatre l'Artesà s'hi reuneixen les persones que faran la mediació, les programadores dels teatres de la Xarxa Transversal, una de les tècniques de Transversal, La Baldufa i Cristina Alonso.

La jornada comença amb una representació de *Fantasmes de guerra* per presentar la peça a l'equip de mediació i anar definint els col·lectius als quals es vol arribar. Posteriorment, es realitza una sessió de treball per presentar el projecte i les persones. La segona sessió de treball es dedica a experimentar amb el dispositiu creat per La Baldufa i a generar un espai de conversa i reflexió al voltant d'aquest dispositiu.

Després d'aquesta jornada, l'equip de mediació ja podrà iniciar el treball d'adaptació de la proposta a la singularitat dels seus municipis.

“El que volem és que no només siguin espectadors, sinó que també se sentin interpel·lats i que connectin amb la cultura d’una manera més pròxima, que la sentin propera.”

Alba Cruells Roger

Gestió i programació del Teatre Principal de Vilanova i la Geltrú

“Es tracta de treballar des de la base, definir un públic i començar a construir des del diàleg amb aquest públic.”

Marc Ballester

Mediació Tortosa

25 de juny del 2025

Reunió mediadores

25 de juny del 2025

Reunió telemàtica entre mediadores

Reunió en format telemàtic entre les mediadores de cadascuna de les ciutats de la Xarxa.

Es fan tot un seguit d'aportacions relacionades amb el dispositiu presentat per La Baldufa durant la sessió de treball al Teatre L'Artesà. S'hi preveuen aspectes com el grau d'autonomia, el nombre de participants que admet, el format de les instruccions, els àmbits de treball, les dinàmiques de joc...

Totes aquestes reflexions i aportacions es posaran a disposició de La Baldufa i tindran efectes sobre el dispositiu.

"És necessari reconnectar l'art amb la ciutadania i el seu entorn. Treure el teatre del teatre no és només una opció estètica, sinó una necessitat política i social que garanteix la vigència i la rellevància de les arts escèniques a l'hora de repensar el llenguatge escènic, descentralitzar el consum cultural i eliminar barreres."

Laia Selvi Figueres

Mediació Reus

"Els projectes de mediació requereixen un temps llarg per adaptar-se al ritme de les persones i permetre consolidar vincles i fer un millor acompanyament."

Marta Aumatell

Mediació Olot

10 de setembre del 2025

El Canal (Salt)

10 de setembre del 2025

Segona jornada de treball per desenvolupar propostes de mediació a El Canal (Salt)

La jornada comença amb una representació del nou final de *Fantasmes de guerra*. El tancament de la peça s'havia reformulat arran dels comentaris recollits durant la representació al Prat de Llobregat.

A continuació es presenten les propostes de dispositius ideades pels equips de mediació de cada ciutat i s'obre un espai de reflexió sobre aquestes propostes. També es fan dinàmiques per treballar aspectes a tenir en compte quan es porti a terme la mediació. Es posa el focus sobretot en les categories interseccionals, per identificar aquells privilegis o impediments inseparables de la pròpia condició, segons gènere, grup ètnic, orientació sexual, classe social, situació econòmica, fet cultural, edat, religió, origen, ascendència...

La darrera sessió de treball es dedica a plantejar accions, propostes i dinàmiques que es puguin replicar a cadascuna de les ciutats, que ajudin a generar un relat compartit i desplegar un fil que connecti els dispositius i les ciutats.

"Entenem per democràcia cultural l'accés, però també el reconeixement, a les diverses maneres de generar cultura fora dels equipaments i les institucions culturals."

Marc Ballester
Mediació Tortosa

"Creiem que el teatre transcendeix la mera política temàtica per convertir-se en un espai on es practica la democràcia a través de l'art. Els teatres actuen com a espais públics segurs on escenificar qüestions polítiques, socials o ètiques i interpel·lar directament l'espectador, forçant la reflexió i el pensament crític, informat i participatiu."

Laia Selvi Figueres
Mediació Reus

Ecosistemes

Quan el territori respira: institucions que es deixen transformar

Hi ha edificis que s'aixequen per contenir i d'altres que aprenen a obrir-se fins a deixar passar l'aire. Espais que renunciïn a ser catedrals per convertir-se en llocs oberts on la llum no baixa d'amunt, sinó que es filtra entre els cossos, les veus i els gestos que els habiten. Una institució que es deixa transformar no és un temple, sinó una membrana: vibra, escolta, acull. Entén que la cultura no es guarda: es cultiva.

(Nota d'autor: allò institucional també pot ser porós.)

Una institució viva no busca protegir-se, sinó relacionar-se. Sap que la seva força no habita en l'alçada de les seves parets, sinó en la qualitat de les trobades que permet. Per això deixa enrere la idea de centralitat i agafa la de lloc de pas: un lloc on el moviment és més important que la direcció, on els processos respiren, s'estiren, s'aturen i tornen a començar. És un organisme que no exigeix formes establertes, sinó que crea condicions perquè les formes puguin emergir. Aquesta obertura és, també, una manera d'aprendre a mirar. De reconèixer que el coneixement no sempre és lineal ni previsible, que de vegades és estrany com un okapi que s'endinsa en la clariana: rar i, precisament per això, valuós. Els espais culturals que s'obren a allò desconegut entenen que el que és estrany no és un obstacle, sinó una oportunitat per imaginar altres maneres de fer i d'estar juntes. I saben que no cal domesticar el que és desconegut per conviure-hi: només fa falta disposar-s'hi amb atenció i cura.

(Nota d'autor: el que és estrany és una forma de futur.)

Quan una institució renuncia a ser només contenidor es converteix en ecosistema. Deixa de demanar resultats immediats i comença a escoltar ritmes, silencis, respiracions. Quan una institució s'obre, el territori s'eixampla. Quan el territori respon, la institució es transforma. Entre ambdós es crea un espai viu, un contínuum orgànic que no distingeix entre dins i fora perquè tot forma part del mateix ecosistema. Quan aquesta pràctica arrela —quan la xarxa respira, la mediació escolta i el mediador obre espais—, el territori comença a respondre. No com un escenari passiu, sinó com un organisme que també participa: un teixit que es modifica amb cada trobada, amb cada veu que s'atreveix a dir, amb cada mirada que s'arrisca a veure d'una altra manera. El territori s'enriqueix perquè aprèn a reconèixer-se en la relació; aprèn que la cultura no és un servei, sinó un procés que el transforma i l'expandeix. I potser és això: descobrir que la cultura no és un edifici, sinó un moviment; no és una estructura tancada, sinó un organisme en relació. No és un lloc on s'entra, sinó un lloc que es construeix mentre es respira. Un espai compartit on el que arrela no és un projecte, sinó una manera de mirar el món.

(Nota d'autor: quan el territori respira, la institució deixa de ser un nom i es converteix en una pràctica.)

Cristina Alonso Martín i César Compte Margalef

DC2 Escena

Novembre del 2025

Fantasmès
de guerra
(Sant Cugat
del Vallès)

Novembre del 2025

Fantasmes de guerra (Sant Cugat del Vallès)

El procés del dispositiu de Sant Cugat —i el meu, com a part d'aquest camí— va començar a Lleida, al local d'assaig de La Baldufa. Allà vaig viure una experiència significativa: l'obra habitava el meu cos i jo habitava l'obra. No era només “veure”, era sentir-me dins d'un lloc que em desbordava i m'acollia. En aquell moment vaig connectar amb una voluntat: que la mediació pogués obrir un espai des del qual els infants trobessin aquest mateix vincle; connectar-hi corporalment i emocionalment, des del joc i la curiositat, un univers que convoqués imaginació i agència. Amb aquest propòsit, també vaig sentir la necessitat de crear elements de mediació propis que dialoguessin amb el dispositiu de la companyia per generar aquest territori d'experimentació i acompanyament.

Els tres eixos que van articular el dispositiu van néixer d'aquesta intuïció inicial: el cos estès, que s'expandeix en contacte amb els altres; el mutant, un cos afectat i en transformació, i les veus i les històries intervingudes, travessades per interferències que reescriuen el que circula i obren espais d'escolta —recordant que el silenci també és una manera d'escoltar. A través d'aquests conceptes, el dispositiu buscava fomentar l'escolta activa, descentrar l'ego i l'individualisme, activar el cos com a espai de relació vincular, així com promoure empatia, cooperació i presència compartida.

D'aquest laboratori propi pren forma l'element *El cos estès*, amb la fabricació d'artefactes de cartró —animals, fragments de cos i altres formes—, nascuts del disseny d'obrir moviment i exploració. Durant el procés, la lectura d'*Érem feres*, d'Oriol Riart, va inspirar dues peces més: *Paisatges de memòria*, amb projeccions sobre cossos d'indrets marcats per conflictes, i *Memòria en transformació*, on un testimoni de la Guerra Civil era intervingut creativament pels infants i hi sumava capes de significat. Tots aquests elements es van configurar com a eines perquè els infants poguessin explorar, tocar, reinventar, transformar; maneres d'habitar l'obra amb llibertat i obertura.

Mentre el dispositiu es cuinava, les jornades de mediació al Prat i a Salt van ser un espai valuós per pensar juntes sobre límits, privilegis i maneres d'entendre la mediació. Aquest recorregut m'ha ensenyat a confiar en allò inacabable, en la fragilitat com a mètode i en el joc com a espai comú.

Amanda Bernal Pérez

Mediació Sant Cugat

Febrer del 2026

Fantasmes
de guerra
(Granollers, Reus
i Figueres)

Febrer del 2026

Fantasmes de guerra (Granollers)

La proposta de mediació ideada arran del procés entre La Baldufa i la Xarxa Transversal s'ha integrat dins el projecte *Per què no hem parlat abans?*, una iniciativa de creació col·lectiva que té lloc al Teatre Auditori de Granollers entre l'octubre de 2025 i el juny de 2026.

Aquest procés de cocreació compta amb l'acompanyament de Paulina Tovo (actriu, dramaturga i mediatra), La Baldufa i Brodas Bros, companyia convidada del Teatre Auditori.

Hi participen dones de procedències diverses, joves amb experiència migratòria recent, persones amb experiències de patiment psíquic i un altre grup de persones encara per determinar. També hi participa una escola de màxima complexitat, veïna del Teatre Auditori de Granollers.

Per què no hem parlat abans? és un punt de trobada entre les persones i, alhora, entre les propostes coreogràfiques de Brodas Bros i alguns dels temes suggerits per *Fantasmes de guerra*. La proposta escènica de La Baldufa serveix com a punt de partida conceptual d'un projecte que també incorpora i obre al públic diversos elements del dispositiu de mediació creat al voltant de *Fantasmes de guerra*.

Aquesta experiència col·lectiva de mediació posa en relació la pràctica artística amb la vida, la memòria i el diàleg, reivindicant l'escena com un espai per fer visibles els relats silenciats, obrir espais de reconeixement i generar nous vincles entre persones i experiències.

Paulina Tovo i Anna Maimir

Mediació Granollers

Febrer del 2026

Fantasmes de guerra (Reus)

A la nostra ciutat, el projecte es desenvolupa com una prova pilot per valorar la figura del mediador o medidora cultural dins del teatre públic, amb Icaria Cooperativa com a entitat impulsora.

El projecte parteix del Teatre Fortuny com a espai central i punt de connexió entre la institució, la ciutadania i els col·lectius que hi participin. La proposta *Reus, ciutat que escolta* aspira a obrir el teatre a nous públics, situar els dispositius de mediació a la via pública i generar espais de trobada a través de processos artístics compartits. Hi participaran joves en processos de primera acollida, institucions educatives com l'Escola de Teatre i Cinema de Reus, l'Escola d'Art i Disseny de Reus, i entitats i projectes socials com l'Ocell de Foc, l'Orientadora Comunitària del Departament d'Educació i el Taller Baix Camp.

Aquest treball en xarxa constitueix un model de mediació cultural transversal que connecta educació, art i comunitat, per fer que el teatre esdevingui un espai viu, permeable i significatiu; una eina de transformació per acompanyar els joves en processos de primera acollida en la seva adaptació a la ciutat i generar un diàleg amb tota la ciutadania, per facilitar que els joves puguin expressar les seves emocions i les converses pendents en relació amb el seu procés migratori amb la finalitat de visibilitzar les seves històries de vida.

La proposta de mediació de Reus, que es farà possible gràcies a la implicació de diversos col·lectius treballant en xarxa, aspira a consolidar-se com a referent per a futures experiències de mediació en teatres d'altres ciutats. En aquest sentit, Reus esdevé un laboratori d'innovació cultural on es posa a prova un nou model d'intervenció artística amb vocació de continuïtat i d'arrelament territorial, amb la idea de descentrar la vida cultural de la ciutat i de fer de la cultura un eix compartit, transformador i participatiu.

Laia Selvi Figueres

Mediació Reus

Febrer del 2026

Fantasmes de guerra (Figueres)

L'aterratge de la proposta de mediació de *Fantasmes de guerra* ha coincidit amb els cinquanta anys de la mort del dictador Francisco Franco. Just en el moment en què a Figueres establíem un primer contacte amb el grup d'estudiants que participaran a la proposta de mediació, el CIS publicava al seu baròmetre que a Espanya una quarta part del jovent prefereix una dictadura a una democràcia.

Els joves de l'INS Narcís Monturiol ens confirmen que sí: algunes de les seves amistats comparteixen aquest pensament, i això els genera una preocupació real. Es corrobora, així, el que ja intuïem: si volem promoure una cultura de pau, cal parlar sense embuts de l'auge de l'autoritarisme.

Hem centrat l'acció de mediació en un grup de vint-i-quatre estudiants, amb qui hem pogut reflexionar en profunditat sobre aquestes qüestions, amb el convenciment que aquest treball tindrà un efecte multiplicador en altres joves. De fet, el grup s'ha compromès a dur a terme una acció artística durant les dues funcions —per a públic general i per a públic escolar— de l'espectacle de La Baldufa al Teatre Municipal El Jardí.

Mentre observem el procés, encara pendents de la forma que prendrà la seva socialització, es fa evident la importància de generar contextos on les arts esdevinguin espais de trobada i de diàleg. Aquests processos col·lectius no només reforcen la cohesió i el pensament crític, sinó que també activen la confiança i l'esperança en un escenari de fragmentació social.

Alejandro Santaflorientina

Mediació Figueres

Març del 2026

Fantasmes
de guerra
(Olot, Vilanova
i la Geltrú,
i Girona)

Març del 2026

Fantasmes de guerra (Olot)

Postals en companyia és un projecte de mediació que proposa un intercanvi inicial de postals entre persones grans i grups de primària. L'objectiu és que aquest enviament de postals susciti preguntes sobre la comunicació en aquests dos col·lectius. Està previst que joves i persones grans també es trobin presencialment per participar en dinàmiques mediació i per conversar amb els actors de La Baldufa quan *Fantasmes de guerra* es representi a Olot.

L'estructura del projecte serà igual per a tots els grups, però cadascú l'adaptarà al seu context. Aquest és un fet que reforça una metodologia de mediació basada en la flexibilitat i l'adaptació a les necessitats reals de cada grup.

Postals en companyia és un procés obert, que s'anirà construint, i que està cridat a generar vincles intergeneracionals.

Marta Aumatell

Mediació Olot

Març del 2026

Fantasmes de guerra **(Vilanova i la Geltrú)**

El projecte de mediació aterrat a Vilanova i la Geltrú ha donat l'oportunitat de capgirar alguns paradigmes a l'entorn del nostre teatre. Volíem obrir-nos a nous perfils, ampliar el públic familiar i obrir-nos també a la possibilitat de generar una nova manera de relacionar-nos amb els espectadors.

La proposta s'ha concretat en un treball al voltant dels silencis, allò que ens pot costar dir i que pot ser font de conflictes personals o interpersonals. S'ha desglossat en cinc sessions per als grups de nens i nenes d'entre deu i dotze anys de la Xarxa de Centres Oberts, un recurs social i educatiu fora de l'horari escolar per donar suport als infants en la seva personalitat, socialització, adquisició d'aprenentatges bàsics i esbarjo. El mateix teatre que trepitgen les companyies serà també l'escenari que trepitjaran aquests nens i nenes per espremer des de la mediació una branca de les arts escèniques que no sempre aprofitem: el seu potencial com a eina de transformació i com a catalitzador social. Disposar d'un espai d'educació no formal on mediatra i educadores puguin col·laborar per abordar temàtiques tan necessàries com aquesta ens il·lusiona i ens fa mirar el teatre amb un sentit renovat.

Finalment, ens sentim agraïdes d'haver obert més camí en la mediació teatral juntament amb la Xarxa Transversal, amb un suport constant i amb molts espais on compartir experiències amb ciutats que ens porten avantatge en aquest camp. Estem segures que la branca que explorem té futur i que cada cop podrà donar cobertura a més col·lectius al Teatre Principal.

Alba Llorens Domingo

Mediació Vilanova i la Geltrú

Març del 2026

Fantasmes de guerra (Girona)

Des de *La noia del monyo*, sentim que una de les claus d'aquest projecte ha estat situar la mediació al centre: com a motor que impulsa, com a metodologia que acompanya i com a lent a través de la qual llegim tant la peça escènica com els contextos que la toquen. Treballar col·lectivament amb els diversos equips de mediació i amb les programadores dels teatres ha permès crear una xarxa viva, un espai d'intercanvi on les idees ressonaven, es transformaven i s'enriquien mútuament.

En un moment global marcat per la pressa i la producció ininterrompuda, la mediació apareix com un gest de desobediència, com una invitació a aturar-nos, a trobar-nos, a recuperar formes de creació i pensament comunitari des d'on seguir traçant ponts i imaginar altres maneres de relacionar-nos.

Per a *La noia del monyo* i el Teatre Municipal de Girona, aquest procés ha germinat en un projecte de mediació més ampli que abraçarà cinc espectacles de la temporada 2026, entre els quals *Fantasmes de guerra*.

Sota el paraigua *Cos, memòria i cures*, hem dissenyat un recorregut artístic i comunitari que ens ha permès afinar complicitats i explorar noves formes d'inscriure la mediació dins l'estructura mateixa de la programació.

Des de la nostra experiència, entenem la mediació com un procés de pol·linització, capaç d'estendre ramificacions que connecten l'escena amb col·lectius i amb persones que sovint queden fora del focus. És una manera d'obrir l'obra, de fer-la circular i de convertir-la en un espai compartit que arrela més enllà de la platea —un espai on la vida entra i on la cultura s'entén com una pràctica relacional i viva.

La noia del monyo (Ingrid Riera Prunés i Maria Soler Vergés)

Mediació Girona

Abril del 2026

***Fantasmes*
de guerra
(Manresa
i Mataró)**

Abril del 2026

Fantasmes de guerra (Manresa)

L'aterratge de la mediació cultural de *Fantasmes de guerra* a Manresa es desenvolupa com un procés concret i situat que connecta el Teatre Kursaal amb el teixit social i educatiu de la ciutat, impulsat per L'Arada Creativitat Social. El projecte treballa principalment amb dos col·lectius: els joves del Casal de Joves La Kampana i l'alumnat del CFGS d'Animació Sociocultural de l'Institut Guillem Catà.

Als primers, que són joves d'un barri de classe treballadora i amb força immigració, se'ls proposa parlar d'itineraris de vida i es posa el focus en algun moment concret o en alguna imatge determinada que tinguin ganes d'explorar o de compartir. La proposta és fer que parlin del seu itinerari de vida des d'un format gràfic, artístic o visual.

Paral·lelament, es treballarà amb alumnes del CFGS d'Animació Sociocultural per a la dinamització dels dispositius de La Baldufa. Aquests dispositius ajudaran a trencar el tòpic de l'espectador passiu i a democratitzar més l'espectacle, ja que es vincularà el teatre al barri i es traurà l'obra al carrer.

El projecte es tanca amb sessions de retorn i de reflexió: amb La Kampana s'hi volen compartir ressons, identifications i vincles entre la Guerra Civil —tot i ser un conflicte llunyà— i els conflictes viscuts en primera persona i al seu entorn immediat. Amb l'Institut Guillem Catà es vol reflexionar conjuntament sobre el paper del teatre, la cultura i la mediació com a pràctiques polítiques i agents de transformació social.

L'Arada Creativitat Social
(Maria Armengol Serra i Bernat Marquilles Holgado)
Mediació Manresa

Abril del 2026

Fantasmes de guerra (Mataró)

Ens prenem aquest projecte com una oportunitat clau per fomentar el diàleg intergeneracional entre l'alumnat de sisè de primària i els usuaris i usuàries dels casals de gent gran municipals. L'objectiu és crear espais de reflexió conjunta on, a partir d'una proposta escènica, els participants puguin construir una vivència personal transformadora.

Treballar braç a braç amb la companyia La Baldufa ha suposat un canvi en les regles del joc que ens ha permès anar més enllà de l'exhibició convencional i generar un canvi real i profund en les persones.

Marta Cabot Navarro i Dani Àlvarez López
Mediació Mataró

Novembre del 2026

***Fantasmies*
de guerra
(Tortosa)**

Novembre del 2026

Fantasmes de guerra (Tortosa)

La proposta de mediació a Tortosa estira un dels fils que l'obra *Fantasmes de guerra* planteja: els rumors, la informació no contrastada i la comunicació distorsionada, una realitat que, acompanyada dels silencis incòmodes i no resolts, aboca al conflicte.

Observant el dia a dia de la ciutat és on sorgeix la necessitat i l'oportunitat d'encarar aquestes realitats canviants, que afavoreixen la implantació de discursos plens de prejudicis i estigmes que acaben generant rebuig.

Per abordar aquesta realitat treballem amb el col·lectiu de joves de la ciutat i amb infants de sisè de primària. En el cas del col·lectiu de joves, l'objectiu és generar espais on se sentin interpel·lats i convidats a reflexionar sobre la comunicació o el pes de la desinformació en l'odi i el rebuig. Paral·lelament, amb els infants de sisè de primària es treballarà amb el dispositiu de La Baldufa i es generarà un espai per parlar de la memòria i el valor de la paraula escoltada.

Marc Ballester

Mediació Tortosa

Una conclusió

Tacte remot

Cartografia d'un futur que ja batega

Diuen que existeix un setè sentit. L'anomenen *tacte remot*: una capacitat de percebre allò que encara no és visible, però que ja exerceix pressió. Com una vibració mínima que travessa la matèria abans de prendre forma. No irromp com una certesa, sinó com una tensió subtil, gairebé imperceptible. Quan en vam sentir parlar, no ho vam viure com un descobriment, sinó com un reconeixement: hi havia alguna cosa d'aquesta sensibilitat en la manera com treballem juntes, en l'atenció obstinada a allò que comença a moure's abans de tenir nom.

Fer xarxa potser és això. Aprendre a detectar els desplaçaments lents, els moviments que no fan soroll però que desplacen estructures. Afinar l'escolta del present fins a captar allò que encara no s'enuncia, però que ja pesa. No es tracta d'anticipar el futur, sinó d'atrevir-se a romandre-hi a prop mentre es va configurant, acceptant que no sempre sabrem què estem escoltant. El múscul col·lectiu no es construeix només amb decisions clares o amb acords visibles. Es construeix, sobretot, en zones d'indefinició: en converses aparentment disperses, en tensions que no acaben d'esclatar, en silencis que s'acumulen sense reclamar protagonisme. A poc a poc, aquests senyals mínims dibuixen una cartografia fràgil i canviant. No és un mapa tancat, sinó una orientació viva. En aquest recorregut, el consens deixa de ser una meta i es converteix en una pràctica quotidiana de desplaçament compartit, sobretot quan les certeses ja no se sostenen.

Amb el temps, la xarxa aprèn a respirar. No de manera harmònica ni sincronitzada, sinó amb un ritme irregular, com el d'un territori viu. Cada municipi manté el seu propi clima —hi ha densitats, urgències, moments de calma estranya—, però es comencen a reconèixer com a parts interdependents d'un mateix cos ampliat. Un cos inestable, en transformació constant. Un ecosistema sensible i vulnerable, especialment un moment en què tots els ecosistemes semblen viure en estat d'alerta.

Quan treballem des d'aquí, les trobades es converteixen en exercicis conscients de respiració compartida. Inspirar el que l'altre proposa. Expirar el que una pot oferir. En aquest ritme apareix un saber que no pertany a ningú en particular i, precisament per això, és de totes: un saber que no s'imparteix, sinó que s'activa. Allò que encara no sabem dir, ja ens està transformant.

Quan la xarxa es reconeix com a comunitat, el futur deixa de ser un horitzó llunyà i esdevé un espai practicable, una cambra d'ecos on les preguntes d'avui funcionen com a eines. Quan els municipis s'escolten amb aquesta qualitat d'atenció, passa alguna cosa que recorda el tacte remot. No perquè emergeixin respostes clares, sinó perquè s'afina una vibració compartida. És aquí on la mediació pren forma. No com un dispositiu tancat ni com una tècnica neutra, sinó com un moviment continu. Una manera de caminar que transforma el terreny mentre l'habita. La mediació observa el que no sempre es diu, detecta desplaçaments subtils, acompanya l'aparició d'un comú que no s'imposa però que insisteix.

En aquest context, formar-se no vol dir acumular continguts, sinó afinar la percepció col·lectiva. Reconèixer-se en l'altre sense dissoldre les diferències. Entendre que la cultura no es decreta: s'activa quan circula. Que el comú no és una categoria estable, sinó un organisme sensible que es desperta quan se li fa lloc. Quan els municipis es formen junts, apareix un nosaltres que no necessita proclamar-se: opera, s'assaja, es posa a prova. I enmig d'aquest entramat emergeix la figura del mediador. Un ofici discret i essencial, difícil de quantificar. Algú que cuida el buit abans de la paraula, que prepara el sòl perquè les diferències puguin arrelar sense anul·lar-se.

No aporta solucions tancades; sosté preguntes perquè alguna cosa pugui passar. Jardiner del mentrestant, traductor de llenguatges que no acaben de coincidir, pont que no connecta punts fixos, sinó territoris en moviment. Fer visible l'invisible demana una sensibilitat radicalment afinada i un altre sentit del temps. No el del calendari, sinó el del creixement lent. Llegir el clima d'una sala, el pes d'un silenci, la intensitat d'un desacord. Corrents microscòpics que anuncien transformacions encara sense forma. Potser aquest és el tacte remot que estem aprenent col·lectivament: una manera de sentir allò que encara no té nom, però que ja insisteix sota la superfície.

Quan el mediador s'esborra, queda un rastre. No una forma acabada, sinó una comunitat més atenta, més capaç de sostenir preguntes obertes, més sensible a les vibracions incipients. Aleshores la mediació deixa de ser un rol i esdevé una manera d'habitar. Una pràctica d'escolta que no espera que el futur arribi, sinó que el reconeix quan comença.

Potser el futur no és un horitzó ni una promesa: és un camp de forces en disputa. Una freqüència que no arriba sola, que demana cos, atenció i risc. No vindrà a buscar-nos: cal aprendre a reconèixer-lo quan encara incomoda. El tacte remot no és una metàfora amable, sinó una pràctica exigent: sostenir allò que encara no s'entén sense precipitar-lo, llegir els senyals febles sense convertir-los en eslògans, defensar l'ambigüitat com a espai polític.

El que estem fent, potser, no és només formar-nos ni coordinar-nos, sinó entrenar una capacitat col·lectiva per no cedir a la inèrcia. Per no confondre estabilitat amb vida. Per continuar tocant allò que encara no té forma, sabent que transformar-se no és una conseqüència, sinó una decisió. Això és el *tacte remot*: no esperar el futur, sinó fer-li lloc.

Cristina Alonso Martín i César Compte Margalef

DC2 Escena

Els teatres

SANT CUGAT (Teatre Auditori Emma Vilarasau), **GRANOLLERS** (Teatre Auditori), **REUS** (Teatre Fortuny), **FIGUERES** (Teatre municipal El Jardí), **OLOT** (Teatre Principal), **VILANOVA** (Teatre Principal), **GIRONA** (Teatre Municipal), **MANRESA** (Teatre Kursaal), **MATARÓ** (Teatre Monumental) i **TORTOSA** (Auditori Felip Pedrell)

Les persones

Tracy Sirés Neal (Directora del Teatre Auditori de Granollers), **Laura Llamazares Vadillo** (Programadora del Teatre Auditori de Granollers), **Anna Maimir** (Tècnica de projectes d'educació i mediació cultural del Teatre Auditori de Granollers), **Sandra Arisa Fuertes** (Responsable d'arts en viu de Roca Umbert Fàbrica de les Arts de Granollers), **Jordi Basomba** (Gerent del Teatre Kursaal de Manresa), **Joan Morros** (Programador del Teatre Kursaal de Manresa), **Cristina Navarro Agell** (Directora de l'Aula de Teatre de l'Ajuntament de Mataró), **Anna Verdaguer Carbonell** (Tècnica de Cultura del Teatre Monumental de Mataró), **Elena Carmona Sanjuán** (Directora del Teatre Municipal de Girona), **Íngrid Baraut Múrria** (Públics i educatius del Teatre Municipal de Girona), **Aina Baig Camaño** (Directora del Teatre Municipal el Jardí de Figueres), **Tena Busquets Costa** (Arts escèniques d'OlotCultura), **Esther Forment** (Educatius escènics i públics d'OlotCultura), **Dolors Masip** (Teatre Fortuny de Reus), **Alba Cruells Roger** (Gestió i programació del Teatre Principal de Vilanova i la Geltrú), **Dani Álvarez López** (Tècnic de cultura de Mataró), **Marta Cabot Navarro** (Tècnica de cultura de Mataró), **Gerald-Patrick Fannon** (Cap de programació i relacions externes del Teatre Auditori Emma Vilarassau de Sant Cugat), **Eva Garcia** (Coordinadora de sala i programes del Teatre Auditori Emma Vilarassau de Sant Cugat), **Fran Lahera** (Programació artística, projectes de ciutat i servei educatiu del Teatre Auditori Emma Vilarassau de Sant Cugat), **Rocio Caballero** (Teatre Felip Pedrell de Tortosa), **Cristina Alonso Martín** (DC2 Escena i Teatre l'Artesà del Prat de Llobregat), **César Compte Margalef** (DC2 Escena i Teatre l'Artesà del Prat de Llobregat), **L'Arada Creativitat Social / Maria Armengol Serra**, **Bernat Marquilles Holgado** (Mediació Manresa), **Alejandro Santaflorientina** (Mediació Figueres), **Marta Aumatell** (Mediació Olot), **Laia Selvi Figueres**, **Icaria Acció socioeducativa**, **SCCL** (Mediació Reus), **Paulina Tovo** (Mediació Granollers), **Paula Lloret** (Mediació Mataró), **La noia del monyo / Ingrid Riera Prunés**, **Maria Soler Vergés**, **Clara Soler Mañé** (Mediació Girona), **Alba Llorens Domingo** (Mediació Vilanova i la Geltrú), **Amanda Bernal Pérez** (Mediació Sant Cugat), **Marc Ballester**, **Cooperativa Saó**, **Social + Acció + Oportunitats**, **SCCL** (Mediació Tortosa), **Lucía Miranda** (Directora, dramaturga i art-educadora), **Enric Blasi** (La Baldufa), **Carles Pijoan** (La Baldufa), **Giulia Poltronieri** (Dinamitzadora cultural), **Núria Pascal Pujadas** (Coordinadora d'activitats de la Xarxa Transversal) i **Laura Cuenca Soro** (Coordinadora d'activitats de la Xarxa Transversal)

Projecte de Mediació:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Col·laboració:

Transist**Or**